

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 iunie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul central din 13 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, avocatul Cușnir Sergiu în numele inculpatului și inculpatul

Todiță Vergiliu XXX, născut la
XXX, originar și domiciliat în
XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 24.10.2017 - 13.11.2017;
2. Instanța de apel: 08.12.2017 - 30.01.2018;
3. Instanța de recurs: 26.04.2018 - 26.06.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul central din 13 noiembrie 2017, Todiță Vergiliu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(5) Cod penal la 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cererea procurorului și a avocatului Valeriu Covaș cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Todiță Vergiliu, la 03 decembrie 2014, în intervalul de timp cuprins între orele 08.00 și 19.00, aflându-se în s.XXX, r-nul XXX, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o altă persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin forțarea ușii, au pătruns în domiciliul cet.Guja Galina și Guja Grigorie din s.XXX, r-nul XXX, de unde pe ascuns au sustras 68800 euro, echivalentul a 1290680 lei; 660000 lei; un inel din aur la prețul de 5000 lei; un lăntșor din aur la prețul de 3000 lei, cauzându-le părților vătămate un prejudiciu material în mărime de 1958680 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea cheltuielilor judiciare,

rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea de la V.Todiță a cheltuielilor judiciare în mărime de 27410,64 lei, invocând că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.227 și 229 Cod de procedură penală și neîntemeiat a respins cererea privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare;

- avocatul S.Cușnir în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie anulat arestul preventiv aplicat față de V.Todiță, reducerea pedepsei penale aplicate cu o treime din limita de 7 ani prevăzută de lege și, în temeiul art.90 Cod penal, să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, invocând că instanța a aplicat o pedeapsă contrară prevederilor legale, nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 și 76 Cod penal, aplicându-i inculpatului o pedeapsă prea aspră, fără să țină cont că acesta și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, potrivit căreia, pedeapsa penală se reduce cu o treime din maximumul și minimumul prevăzute de lege; - eronat a dispus executarea reală a pedepsei închisorii, fără să țină cont de starea de sănătate a inculpatului, că mama acestuia este în etate, că are doi copii la întreținere, că părțile vătămate nu au înaintat acțiune civilă față de V.Todiță și că au susținut poziția de suspendare condiționată a executării pedepsei penale; - neîntemeiat a înlăturat circumstanța atenuantă - recunoașterea vinovăției, dar a pus accent pe faptul că pe parcursul urmăririi penale V.Todiță nu a contribuit la stabilirea adevărului, fapt care contravine principiului prezumției nevinovăției; - instanța nu a ținut cont de termenul rezonabil de examinarea a cauzei, or, până la trimiterea cauzei spre examinare în instanța de judecată trecuseră aproape trei ani; - neîntemeiat a dispus modificarea măsurii preventive plasându-l pe inculpat în arest preventiv; - instanța nu a soluționat plângerile înaintate împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală, și anume, că în cadrul procesului penal a fost depășit termenul de 12 luni cumulative, prevăzut de art.186 alin.(6) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, apelul declarat de către avocatul S.Cușnir în numele inculpatului și inculpat a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de către procuror a fost admis, casată sentința în partea penală, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Todiță a fost condamnat la 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, cu referire la apelul procurorului, instanța de apel a menționat că în descriptivul sentinței, în partea constatării faptei, prima instanță, contrar prevederilor de la pct.5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 10.06.2006, a indicat numele persoanei cu care inculpatul V.Todiță împreună și prin înțelegere prealabilă a comis infracțiunea imputată, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă.

În partea cheltuielilor judiciare solicitate de procuror, instanța de apel a

indicat că, având în vedere prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, cererea acestuia nu are suport juridic legal.

Cu referire la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care a comis infracțiunea având antecedente penale nestinse, fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare (sentința Judecătorei Orhei din 25.04.1994; decizia Colegiului penal al Tribunalului din 26.11.1999; sentința Judecătorei Orhei din 22.04.2009), inclusiv pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave, precum și că a săvârșit infracțiunea în stare de recidivă periculoasă, a conchis că simplul fapt de recunoaștere a vinovăției nu poate fi apreciat drept circumstanță atenuantă.

Subsecvent, instanța de apel a constatat că inculpatul, deși anterior a mai fost condamnat, pedeapsa penală nu și-a realizat scopul de corectare și reeducare al acestuia care, la 03.12.2014, fiind în stare de recidivă periculoasă, a săvârșit o altă infracțiune, motiv pentru care față de acesta poate fi aplicată doar o pedeapsă sub formă de închisoare, cu executarea ei reală.

Or, potrivit art.90 alin.(4) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Totodată, instanța de apel a precizat că recunoașterea vinovăției este o condiție pentru examinarea cauzei în procedură simplificată, în urma căreia inculpatul beneficiază deja de reducerea pedepsei cu o treime, iar în situația în care instanța ar reține-o concomitent și ca pe o circumstanță atenuantă, vom fi în prezența unei duble valențe.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.227 și 229 Cod de procedură penală și neîntemeiat a respins cererea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 27410,64 lei;

- avocatul S.Cușnir în numele inculpatului și inculpatul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa penală stabilită inculpatului să fie redusă cu o treime, să fie aplicate față de acesta prevederile art.90 Cod penal, precum și să fie inclusă în termenul de executare a pedepsei perioada aflării în arest preventiv începând cu 13.11.2016 până în prezent, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 și 76 Cod penal, aplicându-i inculpatului o pedeapsă prea aspră și nu a ținut cont că inculpatul și-a recunoscut vina și a

solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, potrivit căreia, pedeapsa penală se reduce cu o treime atât din maximumul, cât și din minimumul sancțiunii; - eronat a dispus executarea reală a pedepsei închisorii, constatând că infracțiunea prevăzută de art.123¹ Cod penal (red.1961), pentru care inculpatul a fost condamnat anterior, face parte din categoria celor deosebit de grave, și respectiv nefondat a aplicat în speță prevederile art.111 alin.(1) lit.i) și 82 Cod penal refuzând aplicarea celor prevăzute la art.90 Cod penal; - instanța nu a ținut cont de starea de sănătate a inculpatului; - neîntemeiat a înlăturat circumstanța atenuantă – recunoașterea vinovăției, dar a pus accent pe faptul că pe parcursul urmăririi penale V.Todiță nu a contribuit la stabilirea adevărului, fapt care contravine principiului prezumției nevinovăției; - instanța nu a luat în considerare termenul de detenție al inculpatului și neîntemeiat în sentință a dispus modificarea măsurii preventive plasându-l în arest preventiv; - inculpatul a fost reținut în Italia, la data de 13.11.2016, aflându-se în detenție până în prezent; - instanțele nu s-au expus referitor la plângerile înaintate împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală; - pct.1 și 31 al deciziei instanței de apel conțin mai multe erori, care prin esența lor duc la discrepanțe între descriptivul și dispozitivul deciziei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procuror, avocatul S.Cușnir în numele inculpatului și inculpat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia avocatului S.Cușnir expusă în referință, prin care solicită declararea inadmisibilității recursului declarat de procuror, Colegiul penal decide asupra respingerii recursului procurorului ca inadmisibil și admiterea recursului declarat de avocatul S.Cușnir în numele inculpatului și inculpat din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurenții în recurs au invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la recursul declarat de procuror.

În recurs, procurorul a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel, care a menținut soluția primei

instanțe, referitor la respingerea cererii procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată.

Astfel, examinând argumentele invocate de recurent, precum că neîntemeiat a respins cererea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare, Colegiul atestă că, potrivit art.227 alin.(1) și (3), 229 alin.(1) și (3), 27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloace necesare. Instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata acestora poate influența substanțial situația materială a acestuia, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Reieșind din prevederile normelor sus menționate și circumstanțele cauzei, prima instanță a conchis ca cheltuielile judiciare să fie trecute în contul statului.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor dosarului și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel la capitolul cheltuieli judiciare cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției în partea respectivă, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală, argumentele recurentului fiind apreciate de instanța de recurs drept neîntemeiate, decizia instanței de apel în partea examinată, fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de recurs, reținând prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, va dispune inadmisibilitate recursului ordinar declarat de către procuror, cu menținerea deciziei instanței de apel în partea ce ține de respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la recursul declarat de avocatul S.Cușnir în numele inculpatului și inculpatul V.Todiță.

În recurs, avocatul inculpatului și inculpatul au invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța, la examinarea apelului declarat de inculpat și avocatul S.Cușnir în numele acestuia, în partea stabilirii pedepsei, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că instanța de apel, examinând cauza penală în procedură simplificată, la stabilirea pedepsei penale lui V.Todiță, a reținut că acesta anterior a mai comis infracțiuni similare, fiind condamnat de mai multe ori și anume, prin sentința Judecătorei Orhei din 25.04.1994 - în baza art.119 alin.(3) și art.44¹ Cod penal (red.1961) la 2 ani închisoare și prin decizia Colegiului penal al Tribunalului din 26.11.1999 - în baza art.123¹ Cod penal (red.1961) la 12 ani închisoare, indicând că infracțiunea dată face parte din categoria celor deosebit de grave și, în virtutea art.111 alin.(1) lit.i) Cod penal, antecedentul penal se stinge după expirarea a 8 ani de la executarea pedepsei.

Având în vedere că infracțiunea imputată în prezenta cauză penală a fost săvârșită la 03.12.2014, instanța de apel a conchis că aceasta a fost săvârșită când antecedentele penale pentru infracțiunea prevăzută de art.123¹ Cod penal (red.1961) nu erau stinse și respectiv, la stabilirea pedepsei penale a reținut starea de recidivă periculoasă.

Examinând alegațiile instanței de apel, prin prisma normelor legale de rigoare, instanța de recurs a constatat că acestea depășesc cadrul legal.

Astfel, conform art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Potrivit art.7¹ Cod penal (red.1961, în vigoare la data săvârșirii infracțiunii pentru care inculpatul a fost condamnat prin decizia Colegiului penal al Tribunalului din 26.11.1999), fapta prevăzută de articolul 123¹ din același Cod, se considera infracțiune gravă și nu deosebit de gravă, așa cum a stabilit instanța de apel.

În context, potrivit art.111 alin.(1) lit.h) Cod penal (actual), se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei.

Având în vedere că, potrivit informației prezentate de Oficiul de executare Orhei din 02.04.2009 (f.d.148 vol.3), în anul 2007, V.Todiță a fost liberat de pedeapsă penală, la data săvârșirii infracțiunii din 03.12.2014, antecedentul penal pentru infracțiunea prevăzută de art.123¹ Cod penal (red.1961) era stins, iar în această ordine de idei nu poate fi reținută starea de recidivă, prevederile art.82 Cod penal nefiind aplicabile speței.

Complementar, instanța de recurs a mai reținut că, la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a refuzat să rețină circumstanța atenuantă „*recunoașterea vinovăției*” din considerentul că prezenta cauză penală a fost examinată în procedură simplificată și în caz contrar, ar însemna prezența unei duble valențe.

Colegiul penal atestă că, în prezent, prin hotărârea nr.19 din 26.03.2018 a Plenului Curții Supreme de Justiție „De modificare și completare a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, de către instanțele judecătorești”, pct.35 alin.(2) *a fost exclus*, nemaiputând fi invocată starea de dublă valență atunci când speța se examinează în procedură simplificată, circumstanță ce este în favoarea inculpatului.

În contextul celor expuse, conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate *supra*, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, precum și având în vedere că situația inculpatului nu se va agrava, se impune soluția admiterii recursului declarat, casarea parțială a hotărârii contestate în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui V.Todiță să-i fie stabilită o nouă pedeapsă.

Prin urmare, casând decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei și stabilirea unei noi pedepse, instanța de recurs ține cont de prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, potrivit cărora la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Potrivit art.186 alin.(5) Cod penal, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșite în proporții deosebit de mari se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Subsecvent, potrivit art.126 alin.(1¹) Cod penal, se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin

hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform Hotărârii Guvernului nr.1000 din 13.12.2013 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014 (anul săvârșirii infracțiunii), cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, a fost stabilit în mărime de 4225 lei.

Potrivit calculului matematic prevăzut de art.126 alin.(1¹) Cod penal (4225 lei x40), proporții deosebit de mari pentru anul 2014 a constituit prejudiciul material în mărime de 160000 lei.

Prejudiciul material cauzat prin infracțiune constituie, potrivit rechizitoriului, 1958680 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Conform art.16 Cod penal, infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.

Complementar, Colegiul penal reține că inculpatul a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, iar potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Astfel, în rezultatul reducerii cu o treime a limitelor minime și maxime a pedepsei penale prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal, noua limită a pedepsei închisorii constituie de la 4 ani și 7 luni la 8 ani.

Colegiul penal ținând cont de prevederile art.7, 61 și 75-77 Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care are antecedente penale stinse, fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare, la locul de trai se caracterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, însă abia în instanța de judecată, de circumstanțele atenuante - recunoașterea vinovăției și căința cinceră, și de circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării vinovatului, și consideră că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin izolarea lui de societate.

Argumentele recurențelor, precum că în cauză sunt prezente un cumul de circumstanțe atenuante, astfel că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, nu pot fi reținute.

În acest sens Colegiul relevă că, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speță, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele atenuante și celor agravante, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivându-și soluția adoptată, indicând din care motive a ajuns la concluzia potrivit căreia, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că, instanța

și-a argumentat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe termen de probă, soluție ce este una justă, fiind respectate principiile generale de individualizare a ei și pe care Colegiul o susține integral.

În acest sens instanța de recurs menționează că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restirctii ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea vinovatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către acesta, cât și de alte persoane. Limitele termenelor de pedeapsă sânt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele săvârșirii faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Așa cum s-a enunțat *supra*, dimensiunea pedepsei, ca echivalent al unei anumite gravități a faptei, poate fi exact apreciată numai atunci când se face o raportare corectă a ei la gravitatea reală a faptei și la vinovăția făptuitorului.

Prin urmare, împrejurările în care a fost săvârșită fapta și anume, că inculpatul a comis un furt în proporții deosebit de mari prin pătrundere în locuința părții vătămate, și-a recunoscut vina, nu a recuperat prejudiciul cauzat, se caracterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii, anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare ce se consideră circumstanță agravantă, justifică modalitatea de executare a pedepsei închisorii reale, aceasta fiind singura aptă de a asigura îndeplinirea scopului de exemplaritate și educativ al pedepsei, respectiv și suficient pentru a-l determina pe inculpat să conștientizeze consecințele conduitei sale ilicite și să aibă, pe viitor, o atitudine de respect față de valorile sociale ocrotite de lege, realizându-se astfel, scopul pedepsei, așa cum este reglementat de art.61 Cod penal.

Cu referire la argumentul recurenților, precum că instanța nu a soluționat plângerile înaintate împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală, și anume, că în cadrul procesului penal a fost depășit termenul de 12 luni cumulative, prevăzut de art.186 alin.(6) Cod de procedură penală, instanța de recurs reține că, potrivit actelor cauzei, V.Todiță, în baza mandatului de arest nr.14-100/2016 din 14.10.2016, a fost reținut la data de 11.05.2017 (f.d.205, 208-211 vol.2).

Durata arestului preventiv a fost prelungit prin încheierile primei instanțe, iar prin sentința din 13.11.2017, V.Todiță a fost condamnat la 6 ani și 6 luni închisoare, termenul pedepsei penale urmând a fi calculat din data sentinței, cu includerea în acest termen a perioadei de aflare în arest începând cu data de 11.05.2017 - data reținerii inculpatului (f.d.225-227, 234-235 vol.2, 3-4, 15-16, 53-55, 126-130 vol.3).

Respectiv, se constată că până la pronunțarea sentinței de condamnare, V.Todiță s-a aflat în arest preventiv și arest la domiciliu pe o perioadă de 6 luni, în limitele prevăzute de art.186 alin.(6) Cod de procedură penală.

Recurenții invocă, precum că inculpatul a fost reținut în Italia la data de 13.11.2016, însă în materialele cauzei nu este prezentă nicio dovadă în acest sens.

Mai mult că, chestiunea dată poate fi soluționată în conformitate cu prevederile art.469 alin.(1) pct12)-471 Cod de procedură penală, de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs admite recursul, casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

În acest context, recursul ordinar declarat de către avocat în numele inculpatului și inculpat se va admite, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, iar în rest, dispozițiile hotărârii contestate se vor menține.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) și 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Cușnir Sergiu în numele inculpatului Todîță Vergiliu și inculpat, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2017 în cauza penală în privința lui Todîță Vergiliu, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează.

Lui Todîță Vergiliu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, i se stabilește pedeapsa de 6 (șase) ani și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun